

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

بررسی تأثیر برنامه حمایت اجتماعی بر سبک زندگی ارتقا دهنده سلامت مراقبین
سالمدان مبتلا به سرطان

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در پرستاری سالمندی

نگارنده:

مجتبی راجی

استاد راهنما:

دکتر نسرين نیک پيما

۱۴۰۰

چکیده

زمینه و هدف: بیماری های مزمن در دوران سالمندی کیفیت زندگی افراد سالمند را کاهش می دهد و نیازهای مراقبتی آنها را افزایش می دهد، در نتیجه بار مراقبتی مضاعفی را بر دوش مراقبین خانواده می گذارد. با افزایش فشار مراقبتی، سلامت جسمی و روانی مراقبین خانواده کاهش می یابد و ابعاد مختلف سبک زندگی ارتقادهنده سلامت این افراد تحت تاثیر قرار می گیرد. لذا پژوهش حاضر با هدف تعیین تاثیر برنامه حمایت اجتماعی بر سبک زندگی ارتقادهنده سلامت مراقبین سالمندان مبتلا به سرطان انجام گرفت.

روش: این کارآزمایی بالینی در سال ۱۳۹۹ در شهرستان دزفول انجام شد. تعداد ۵۸ نفر از مراقبین سالمندان مبتلا به سرطان دارای معیارهای ورود به پژوهش به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند و سپس به روش بلوک بندی تصادفی به دو گروه مداخله و کنترل تخصیص یافتند. ابزار گردآوری اطلاعات شامل: پرسشنامه جمعیت‌شناختی و پرسشنامه سبک زندگی ارتقا دهنده سلامت والکر بود. برنامه حمایت اجتماعی در ۴ حیطة حمایت اجتماعی به صورت حضوری به مدت ۶ جلسه و غیر حضوری از طریق نرم افزارهای پیام رسان تلفن همراه ارائه شد. ابزار پژوهش سبک زندگی قبل و ۶ هفته بعد از مداخله تکمیل شد. تحلیل داده ها با استفاده از آزمون های آماری کای اسکوئر و تی مستقل و من ویتنی یو در نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۲ انجام گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که دو گروه مداخله و کنترل از نظر سن، وضعیت تاهل، شغل، وجود بیماری و تعداد فرزندان تفاوت معنادار آماری ندارند و همگن بودند. نتایج آزمون تی مستقل نشان داد که اختلاف میانگین زیر مقیاس حمایت بین فردی و مسئولیت پذیری در قبال سلامت در دو گروه مداخله و کنترل بعد از مداخله از لحاظ آماری معنادار شده است ($p < 0/05$). در حالی که اختلاف میانگین سایر زیر مقیاس ها در دو گروه مداخله و کنترل بعد از مداخله از لحاظ آماری معنادار نشد ($p > 0/05$). همچنین نتایج آزمون تی نیز نشان داد برنامه حمایت اجتماعی بر سبک زندگی ارتقا دهنده سلامت مراقبین موثر بوده است ($p < 0/05$).

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که برنامه حمایت اجتماعی بر سبک زندگی ارتقادهنده سلامت مراقبین تاثیر مثبت داشته است. می توان برنامه حمایت اجتماعی برای مراقبین را در مراکز و بیمارستان های انکولوژی پیشنهاد داد.

کلیدواژه‌ها: حمایت اجتماعی، سبک زندگی ارتقادهنده سلامت، مراقبین، سالمندان، سرطان

**Teheran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery**

Title:

**The effect of social support program on health-
promoting lifestyle of elderly caregivers with cancer**

**"A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Master of Science
(MSc) Degree"**

**By
Mojtaba raji**

**Supervisor (s)
"Dr. Nasrin Nikpeyma"**

2021

Abstract

The title of the present research is: The effect of social support program on health-promoting lifestyle of elderly caregivers with cancer

Background and Purpose: Chronic diseases in old age reduce the quality of life of the elderly and increase their care needs, thus placing an additional burden on family caregivers. With increasing care pressure, the physical and mental health of family caregivers decreases. And different aspects of lifestyle that promote the health of these people are affected. Therefore, the present study aimed to determine the effect of social support program on health-promoting lifestyle of elderly caregivers with cancer.

Method: This clinical trial was performed in 1400 in Dezful city. A total of 58 caregivers of the elderly with cancer with inclusion criteria were selected by available sampling method and then randomly assigned to the intervention and control groups. The data collection tool was a demographic questionnaire, the Walker Health Promoting Lifestyle Questionnaire. The social support program was presented in 4 domains of social support in person for 6 sessions and in absentia through mobile messaging software. Lifestyle research tools were completed before and 6 weeks after the intervention. Data analysis was performed using Chi-square, Independent and Mann-Whitney U tests in SPSS software version 22.

Results: The results showed that the intervention and control groups were not significantly different in terms of age, marital status, occupation, disease and number of children and were homogeneous. The results of independent t-test showed that the mean difference of the subscale of interpersonal support and responsibility for health in the two groups of intervention and control after the intervention was statistically significant ($p < 0.05$) while the mean difference of other subscales was statistically significant. In both intervention and control groups, post-intervention was not statistically significant ($p > 0.05$). The results of t-test also showed that the social support program was effective on promoting the health of caregivers (< 0.05).

Conclusion: The results of the present study showed that the social support program has a positive effect on the health-promoting lifestyle of caregivers that promoting a healthy lifestyle in caregivers increases the quality of care. Social support programs for caregivers in oncology centers and hospitals can be suggested.

Keywords: Social Support, Health Promoting Lifestyle, Caregivers, Elderly, Cancer